

Een tentoonstelling over het Gewestelijk Expresnet rond Brussel: de GEN-expo

Tijdens de nationale 'Week van Vervoering' (van vrijdag 22 september tot zaterdag 30 september) wordt getracht om door middel van enkele initiatieven het grote publiek kennis te laten maken met het openbaar vervoer in al haar gedaanten. Tegelijk moet deze actie een bewustwordingsproces in de hand werken om diezelfde mensen aan te moedigen meer gebruik te maken van trein, tram, bus of metro.

Een van de grootste projecten die op stapel staan is het voorstadsnet rond Brussel, het Gewestelijk Expresnet. Dit GEN moet binnen een straal van 30 km rond Brussel een multimodale, geïntegreerde en hoogfrequente openbaar vervoersdienst aanbieden aan de pendelaars.

Het eerste weekend van de 'Week van Vervoering' wordt dit GEN rond Brussel op een speciale tentoonstelling aan het brede publiek voorgesteld.

Wat is het GEN?

In 1993 vroeg het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de toenmalige Nationale Investeringsmaatschappij (sindsdien de Federale Investeringsmaatschappij) om in samenwerking met de vier belanghebbende vervoersmaatschappijen – de NMBS, De Lijn / de VVM, de SRWT / TEC en de MIVB – een ontwerp te maken voor een gewestelijk expresnet. In maart 1999 gaven de federale en regionale overheden hun definitief akkoord om met de uitbouw van het GEN van start te gaan.

Het GEN heeft tot doel de pendelaars een veel beter openbaar-vervoeraanbod te bezorgen binnen een straal van 30 km rond Brussel op het vlak van comfort, snelheid en frequentie (tijdens de spitsuren 4 treinen per uur in beide richtingen). Hierbij zullen uiteraard niet alleen de bestaande infrastructuur worden gebruikt, maar zullen er uiteraard ook capaciteitsverhogingen noodzakelijk zijn op verscheidene assen.

Uit een studie bleek trouwens dat het marktaandeel van de NMBS ontoereikend was voor het woon-werkverkeer in een straal van 30 km rond Brussel. Het GEN moet,

omdat het zich toespitst op de complementariteit van trein- en busvervoer, op die manier een volwaardig alternatief zijn om de mensen ertoe aan te zetten om vaker het openbaar vervoer te gebruiken in plaats van de auto.

Om voor de pendelaars en andere klanten het GEN aantrekkelijker te maken en gezien de complementariteit van de verschillende vervoermiddelen, wordt één gezamenlijk tariefsysteem uitgewerkt.

De globale verwezenlijking van het GEN-project is gespreid over een periode die het komende decennium beslaat (2001-2010).

Aanpassingen aan de infrastructuur

Dat aanbod kan uiteraard niet verhoogd worden als de capaciteit van de NMBS –de spoorweginfrastructuur – niet in functie van de behoeften en de doelstellingen wordt aangepast.

De infrastructuur voor de optimale exploitatie van het GEN vraagt 4 sporen: twee daarvan dienen voor het snelle treinverkeer (IC- en eventuele hogesnelheidstreinen), de andere twee zijn bestemd voor het lokale verkeer (L-treinen en sommige P-treinen). Op die manier kan een symmetrische hoogfrequente treindienst worden aangeboden.

De verwezenlijking van het GEN vergt in ieder geval veel infrastructuurwerken. Verscheidene van deze werken zijn al ingeschreven in het tienjareninvesteringsplan 1996-2005. Andere investeringen in het kader van het GEN komen echter niet voor in het huidige tienjareninvesteringsplan. Deze investeringen in de infrastructuur werden in 1998 op een totale kostprijs van 55,5 miljard frank (ongeveer 1,375 miljard euro) geraamd. De investeringen voor de aankoop van bijkomend rollend materieel vertegenwoordigen 31,9 miljard frank (ongeveer 790 miljoen euro).

GEN-expo: vanaf zaterdag 23 september 2000

Samen met de verschillende openbaar vervoersmaatschappijen en het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, organiseert de NMBS van 23 september tot en met 1 oktober een tentoonstelling in het Brusselse Zuidstation. Die wil vooral het veelbesproken GEN-project aan alle geïnteresseerden verduidelijken. Het zwaartepunt ligt in het weekend van 23 en 24 september. Achteraf is deze expo nog in beperkte vorm te bezoeken in het station van Brussel-Zuid.

Modern treinen

Op deze tentoonstelling staan verder ook schaalmodellen te bekijken van buitenlands GEN-materieel uit Frankrijk, Duitsland en Nederland.

De 'IRM' is een voorstadstrein van de Nederlandse Spoorwegen. Met maximum vier treinstellen per trein kunnen 392 reizigers een zitplaats vinden. De maximumsnelheid van deze trein bedraagt 160 km/u.

De maquette van de 'BR445' is een dubbeldekker van de Deutsche Bahn. Aan een maximale snelheid van 140km/u kunnen 289 reizigers zitten en 320 staan. Deze trein heeft klimaatregeling in de passagiersruimten en elektronische displays.

De 'X'TRAPOLIS Duplex' is een prototype, ontwikkeld door Alstom. Het kan rijden in een samenstelling van twee tot twaalf treinstellen per trein. Deze trein biedt een capaciteit van 200 zitplaatsen en 200 staanplaatsen per treinstel, beschikt over klimaatregeling en kan snelheden halen van 220 km/u.

Verder is in het station Brussel-Zuid een Franse dubbeldekker van het voorstadsnet rond Rijsel, de 'TER2N' te zien. SNCF beschikt over 80 van deze dubbeldekkers. Deze GEN-trein rijdt steeds met twee wagons per treinstel en biedt 210 zitplaatsen en 170 staanplaatsen per treinstel. Hij haalt een snelheid van 140 km/u, heeft klimaatregeling en interne en externe displays.

Ook het modernste NMBS-materieel is op deze GEN-expo te bezichtigen.

De nieuwste aanwinst, de MW41 – waarvan de NMBS er 80 heeft besteld – zal permanent samengesteld zijn uit twee gekoppelde rijtuigen en biedt zo 150 zitplaatsen (maar deze trein kan ook gekoppeld worden tot een trein van 10 à 12 rijtuigen). De topsnelheid bedraagt 120 km/u. De MW41 is voorzien van klimaatregeling en displays met informatie voor reizigers.

Ook de MS96 (voor ritten in België over lange afstanden), waarvan de NMBS 120 treinstellen heeft, biedt 213 zitplaatsen en 199 staanplaatsen per treinstel. Hij haalt 160 km/u, heeft klimaatregeling en displays in de treinen.

Eerste studie voor een Belgische GEN-trein

Buiten het Zuidstation kan iedereen gaan kijken naar een maquette (schaal 1:1) van een NMBS-project van een dubbeldeksrijtuig dat voor het Brusselse voorstadsnet bestemd is. Deze levensgrote voorstelling kwam er na een studie door de NMBS om een comfortabele trein te bouwen die aan alle moderne eisen voldoet en die geschikt zou zijn voor het rijden van relatief korte verbindingen in een hoge frequentie.

Een van de belangrijkste kenmerken van deze studie is dat de toegankelijkheid voor minder mobiele reizigers, rolstoelpatiënten en fietsers makkelijker is dan in andere moderne treinen. Daarvoor werden de deuren van de treinen breder gemaakt dan

normaal. Verder is deze 'trein' ook uitgerust met een rolstoellift. De multifunctionele ruimte in de trein kan zowel door rolstoelgebruikers, fietsers als andere reizigers gebruikt worden. Ook het toilet is aangepast aan de noden van de minder mobiele reiziger (ruimer, aangepaste hoogte van de lavabo, ...). Binnenin dit ontwerp werd door het weglaten van scheidingswanden een ruimtegevoel gecreëerd, waardoor bijvoorbeeld rolstoelgebruikers in de multifunctionele ruimte niet afgesloten zitten van de rest van de reizigers. Ook ging bijzondere aandacht naar het omroepsysteem: de informatie wordt omgeroepen en gevisualiseerd.

Uiteraard is deze maquette slechts een voorstudie van hoe de uiteindelijke GEN-trein eruit zal komen te zien. Eerst zal de NMBS onder meer het Raadgevend Comité voor de Gebruikers, enquêtes die onder reizigers worden gehouden en enkele belangenverenigingen voor minder mobiele personen consulteren. Ook de ondervindingen van buitenlandse spoorwegmaatschappijen zullen bestudeerd worden. Rekening houdend met al deze elementen zal dan het uiteindelijke ontwerp voor deze nieuwe treinen gemaakt worden.

Tenslotte stellen ook 2 partners in dit GEN, De Lijn en TEC – openbaar vervoersmaatschappijen die complementair moeten werken met de NMBS – moderne bussen tentoon.

Brussel Zuid door de jaren heen...

Een ander belangrijk onderdeel van deze expo bestaat in de metamorfose die het station Brussel-Zuid en ook de buurt rond het station de laatste jaren hebben en nog zullen ondergaan. Dit station is een van de modernste stations van het land – al staan er nog heel wat verdere werken op stapel – en is op die manier een model voor de uitbouw van andere stations. Een gevolg van de modernisering van dit station is ook dat de buurt rond het station langzaam maar zeker een opwaardering krijgt.

De GEN-expo is dagelijks van 10h00 tot 18h00 te bezoeken en de toegang is uiteraard gratis.

normaal. Verder is deze 'trein' ook uitgerust met een rolstoellift. De multifunctionele ruimte in de trein kan zowel door rolstoelgebruikers, fietsers als andere reizigers gebruikt worden. Ook het toilet is aangepast aan de noden van de minder mobiele reiziger (ruimer, aangepaste hoogte van de lavabo, ...). Binnenin dit ontwerp werd door het weglaten van scheidingswanden een ruimtegevoel gecreëerd, waardoor bijvoorbeeld rolstoelgebruikers in de multifunctionele ruimte niet afgesloten zitten van de rest van de reizigers. Ook ging bijzondere aandacht naar het omroepsysteem: de informatie wordt omgeroepen en gevisualiseerd.

Uiteraard is deze maquette slechts een voorstudie van hoe de uiteindelijke GEN-trein eruit zal komen te zien. Eerst zal de NMBS onder meer het Raadgevend Comité voor de Gebruikers, enquêtes die onder reizigers worden gehouden en enkele belangenverenigingen voor minder mobiele personen consulteren. Ook de ondervindingen van buitenlandse spoorwegmaatschappijen zullen bestudeerd worden. Rekening houdend met al deze elementen zal dan het uiteindelijke ontwerp voor deze nieuwe treinen gemaakt worden.

Tenslotte stellen ook 2 partners in dit GEN, De Lijn en TEC – openbaar vervoersmaatschappijen die complementair moeten werken met de NMBS – moderne bussen tentoon.

Brussel Zuid door de jaren heen...

Een ander belangrijk onderdeel van deze expo bestaat in de metamorfose die het station Brussel-Zuid en ook de buurt rond het station de laatste jaren hebben en nog zullen ondergaan. Dit station is een van de modernste stations van het land – al staan er nog heel wat verdere werken op stapel – en is op die manier een model voor de uitbouw van andere stations. Een gevolg van de modernisering van dit station is ook dat de buurt rond het station langzaam maar zeker een opwaardering krijgt.

De GEN-expo is dagelijks van 10h00 tot 18h00 te bezoeken en de toegang is uiteraard gratis.

GEN Tentoonstelling – Mobiliteit

23 en 24 september 2000

Toespraak van de heer Etienne Schouppe Gedelegeerd Bestuurder NMBS

Mevrouw de Vice-Eerste Minister en Minister van
Mobiliteit en Vervoer

(Ik nu toe, ook de heer Delathouwer, en
mijnheer de heer Simonet)

Geachte collega's,

Mevrouw, Mijnheer,

In naam van de Directies van de vier openbaar-
vervoermaatschappijen, dank ik u voor uw
aanwezigheid, hier in het station van Brussel-Zuid, bij
de aftrap van de eerste tentoonstelling in België over

het GEN-project. Het is de gelegenheid bij uitstek om
te spreken over een zeer actuele problematiek, die
van de mobiliteit, van de toename ervan, van de
gevolgen voor het milieu en de alternatieven die het
openbaar vervoer kan bieden. Spreken over het GEN
en mobiliteit is eigenlijk bijna een pleonasme. Het
GEN, het Gewestelijk Expressnet in een straal van
30 km in en rond Brussel, betekent een meer dan
vanzelfsprekend alternatief voor de problemen
veroorzaakt door de onverminderde toename van het
aantal verplaatsingen naar de hoofdstad.

La notion de RER peut encore paraître vague pour
beaucoup. Mais il faut savoir que d'importantes
décisions de principe ont déjà été prises par les
gouvernements fédéral et régionaux, ainsi que par

les quatre Sociétés de Transports publics du pays : la Stib, De Lijn, les TEC, et bien sûr la SNCB.

Dans la foulée de ces décisions, il est apparu nécessaire aux yeux de tous, de présenter au public les différents aspects du projet RER, sa philosophie, son ancrage dans la problématique de la mobilité, sa concrétisation possible en termes de desserte, de matériel et d'infrastructure. Bruxelles-Midi était une des possibilités pour cette grande exposition. Cette gare est le noeud ferroviaire central du pays.

Son large programme de modernisation, aussi bien pour le bâtiment lui-même que pour ses abords en fait une gare qui se transforme pour être en prise avec le 21ème siècle. Enfin, grâce au programme de revalorisation du quartier et d'amélioration de son accessibilité tous modes de transports confondus,

elle sera une véritable gare de référence pour la mobilité de demain.

Cette exposition ne pouvait s'envisager sans le concours de Madame la Vice-Première Ministre Durant, du Ministère des Communications et de l'Infrastructure et sans les trois autres sociétés de transports publics, puisque nous sommes tous concernés et impliqués par la mobilité d'aujourd'hui et de demain.

Op die manier zullen we binnen enkele ogenblikken heel wat verschillende facetten ontdekken in deze tentoonstelling. De bezoekers kunnen zich informeren over het GEN-project en zijn context, via de beeldschermen die uitleg geven over de mobiliteit, de inzet en de beloften van het GEN, voorbeelden

van GEN-netwerken in het buitenland. Er wordt ook gekeken naar de toekomstige veranderingen in de directe omgeving van het station van Brussel-Zuid en er is ook een historisch overzicht met beeldmateriaal van dit station dat voortdurend is geëvolueerd. Het publiek zal ook voor het eerst een maquette op ware grootte kunnen bezoeken van het toekomstige Belgische GEN-materieel.

Wij zullen u ook, en ik moet hiervoor zeker de SNCF bedanken, een dubbeldeks-TER, die in zekere zin vergelijkbaar is met ons toekomstig materieel. We hadden u ook graag GEN-materieel uit andere Europese landen voorgesteld, maar deze treinen bleken onbeschikbaar te zijn om ze voortdurend worden ingezet op de betrokken spoorwegnetten. Dat vormt nog het beste bewijs dat er op het vlak van

mobiliteit heel wat op het spel staat, dat het al verankerd zit in het dagdagelijkse leven.

Uiteraard zijn we trots dat we de onze fonkelnieuwe motorwagen MW41 kunnen tonen, synoniem voor moderne kwaliteit op onze landelijke en secundaire lijnen. Want de spoorwegmobiliteit gaat over veel meer dan de Brusselse regio alleen. Voor onze reizigers in andere regio's biedt dit materieel een optimaal comfort, net zoals bij ons huidige pronkstuk, het motorstel voor langer afstanden: de MS 96, die dit weekend ook wordt gepresenteerd.

A travers les multiples facettes de cette exposition, la SNCB saisit l'occasion de réaffirmer, au nom des quatre sociétés de transports publics, l'impérieuse

nécessité de concrétiser les accords de principe déjà conclus et de déboucher le plus rapidement possible sur la mise en oeuvre effective de ce réseau express régional.

L'actualité récente, la hausse du prix du carburant, les embouteillages quotidiens qui encombrant la capitale, nous poussent à aller de l'avant. Une solution structurelle s'impose pour maintenir la croissance du trafic routier à un certain seuil, non de manière agressive, mais via une complémentarité étudiée de tous les moyens de transport. Nous sommes tous conscients qu'il est temps d'investir dans cet ambitieux projet. Il s'agit évidemment d'un projet de longue haleine, qui se concrétisera par phases, aussi bien pour les travaux d'infrastructure, qui présentent un caractère complexe et délicat car

situés en milieu urbain très dense, que pour la mise en service de toutes nouvelles voitures et la définition de la desserte.

Nous témoignons aujourd'hui ici des résultats de nos efforts qui permettront de faire évoluer le paysage du transport de voyageurs en Belgique. Nos concitoyens, nos clients, les jeunes d'aujourd'hui et de demain attendent que nous développions pour eux une mobilité et un développement durable dans notre pays. A nous de leur offrir des services de transport de qualité. A nous de donner leur vraie valeur aux transports en commun. A nous de donner à ceux-ci l'opportunité d'être le moyen de déplacement de l'avenir.

Je vous remercie.